

①

I.

Amikor Don Hugo Boatti Ossorio, Argentina budapesti nagykövete átnyújtotta kredenciálisát a magyar állam képviselőjének a Buenos Airesi Casa Rosada — a Rózsaszínű Ház — diplomáciai képviselője többek között a következőket mondotta:

Ács Tivadar

— Már függetlenségünk első éveiben tapasztaltuk az Argentínában élő, életformánkat tökéletesen magáévá tevő magyar kolónia nagylelkű hozzájárulását a nemzeti feladatok megoldásához. Tagjai közül sokan ki-

tűntek a különböző területeken. Most csak Czetz János tábornokot szeretném megemlíteni, akinek emlékére az argentinai kormány elrendelte, hogy Buenos Aires egyik terét róla nevezzék el.

Míg ezek a szavak elhangzottak Budapesten, addig az argentinai fővárosban hivatalosan is megtörtént a "Plaza Juan Czetz" keresztelése. Manuel Irizibar dandártábornok, az argentinai főváros főpolgármestere végezte a szertartást, amelyen részt vettek díszszemléjünkkel a San Martin katonai akadémia növendékei is, annak az intézetnek a növendékei, amelynek Czetz János tábornok alapítója és huszonöt éven át igazgatója volt. A Buenos Aires-i Recoletta-temető Rosas-sírboltjának névtelen lakója hivatalosan is bevo-

Czetz tábornok hagyatéka

Írta: ÁCS TIVADAR

2 1
nult a nagy délamerikai köztársaság történelmi alakjai közé.

Gidófalvi Czetz János 1822-ben született az erdélyi **Gidófalván**. **Wiener Neustadt**ban végezte a katonai akadémiát, 1842-ben hadnagy, a következő évben az osztrák császári és királyi vezérkarnál statisztikai előadó lett. Ekkor német nyelvre fordítja **Fényes Elek** Magyarországról szóló statisztikai tanulmányát. 1848-ban kapitánnyá nevezték ki és még ez évben áthelyezték **Mészáros Lázár** honvédelmi minisztériumába, majd **Bem** tábornok főnöke lett. Oroszlánrésze volt az erdélyi hadsereg megszervezésében és sikereiben 1849 március 11-én, Nagyszében bevétele után, tábornokká léptették elő és itt lett parancsnokló tábornok. Május végén az evangélikus temetőhöz vezető ut városkapujánál oly szerencsétlenül esett lováról, hogy **Kovácsnán**, ahol ápoltatta magát, csak mankóval tudott járni. Az oroszok **Tömösorosi betörésénél** elmenekült és a **sziboi fegyverletétel** után, kalandos utakon, a megszálló osztrák és orosz seregeken át **Hamburgba**, innen **Párisba** jutott. Még 1850-ben **Hamburgban** jelentette meg visszaemlékezéseit az erdélyi hadjárata **"Bem's Feldzug in Siebenbürgen"** címen. **Párisban** egyik vezetője lett a magyar emigrációnak, a divatos irodalmi szalonok kedvelt alakja. Jó barátságot épített ki **Grévy**-vel, **Daniel Stern**-nel, **Emil Girardin**-nel és **D'Agoult** grófnő baráti társaságával.

